เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร

Jewelry reflecting beauty inspired by the The statue Goddess Kamphaeng Phet Province

พิชญะ อินตาโสภี[1] และ ณัฐธิกานต์ ปิ่นจุไร[2]

Pichaya Intasopee[1] and Nutthikan Pinjural[2]

[1]นักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
[2]อาจารย์โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ ที่พัฒนาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจด้านความงามของเครื่องประดับที่พัฒนาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้วิจัยพบลวดลายที่มีการซ้ำและเห็นเป็นประจักษ์ทั้งหมด 7 ลวดลาย อันได้แก่ ลวดลายที่ 1 – 7 ซึ่งประกอบไปด้วยลวดลาย ที่ใช้ในการออกแบบ เป็นลักษณะของลวดลายที่คล้ายคลึงกับดอกไม้ อันได้แก่ลวดลายที่ 1 2 3 4 6และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งลักษณะคล้ายใบโพธิ์ อันได้แก่ ลวดลาย 6 และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งแบบเครือเถา อันได้แก่ ลวดลาย 8 ซึ่งทุกลวดลายที่ความใกล้เคียงและคล้ายคลึงกับการได้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติ

ผลจากการสัมภาษณ์เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เครื่องประดับแรงบันดาลใจจากเทวสตรี ชุดที่ 2 มีความเหมาะสมที่สุด ตามกรอบแนวคิดในการออกแบบ ได้แก่ ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ ด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์การใช้สอย ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ด้านการผลิตจำหน่าย และด้านอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม ซึ่งมีความเหมาะสมในทุกด้าน เมื่อเทียบกับเครื่องประดับรูปแบบอื่นๆ ที่อาจยังไม่สามารถสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ได้ชัดเจน อีกทั้งยังเป็นลวดลายที่มีการใช้ซ้ำในองค์ประกอบของเทวสตรีเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น รูปแบบของลวดลายยังสามารถต่อยอดให้มีความร่วมสมัย เป็นปัจจุบันนิยม และยังสามารถสะท้อนถึงความวิจิตร บรรจง ของศิลปะความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน มีการเชื่อมโยงเรื่องราวของเทวสตรีสู่รูปแบบเครื่องประดับอย่างสอดคล้องกัน

ผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าพบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 71 และเพศชายน้อยกว่า จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาอายุ 41 - 50 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17 รองลงมาอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และน้อยสุดอายุ ต่ำกว่า20 ปี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93 รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยสุด สูงกว่า

ปริญญาโท จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 รองลงมา 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.14) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.62) โดยด้านรูปแบบที่มากที่สุด คือด้านเครื่องประดับแสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.73) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.45) และน้อยที่สุด คือด้านประโยชน์การใช้สอย การใช้งานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.76) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.61) ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านเครื่องประดับมีความสวยงาม มีความพึงพอใจระดับมาก ด้านประโยชน์การใช้สอย การใช้งานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ที่ใช้ในผลงานเครื่องประดับมีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเหมาะสมต่อการผลิตและจำหน่ายจริง มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านเครื่องประดับแสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งงานวิจัยนี้มีประโยชน์ในด้านการศึกษาการถอดอัตลักษณ์จากมรดกทางวัฒนธรรม สู่การออกแบบเครื่องประดับ เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงต่อวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของพื้นที่ต่าง ๆ

คำสำคัญ: เครื่องประดับ / การออกแบบ / เทวสตรี/ กำแพงเพชร

Abstract

Research on accessories that reflect beauty under their inspiration from the costume goddess, Kamphaeng Phet Province Its objectives are 1) to study and design jewelry. Developed from the concept of the goddess costume in Kamphaeng Phet Province 2) to assess the satisfaction of the beauty of the jewelry developed from the concept of the goddess costume in Kamphaeng Phet Province found that the researcher found the pattern that was repeating and saw It was evident in all 7 patterns, including patterns 1 to 7, which consist of patterns Used in design It is characterized by patterns similar to flowers. These include patterns 1, 2, 3, 4, 6 and patterns used as a decorative component like Bodhi leaves, ie pattern 6 and patterns used as a molded decorative element, namely pattern 8, where all patterns are close. Similar to being inspired by nature

The results of the interview, the jewelry reflects the beauty under the inspiration of the costume. goddess, Kamphaeng Phet Province, found that the experts in design agreed that Accessories inspired by the goddess set 2 are the most appropriate. According to the conceptual framework of the design, namely, the creative design of jewelry Beauty Usefulness Material suitability Production and distribution And cultural identity Which is appropriate in all aspects When compared with other forms of jewelry That may still not be able to reflect the identity of the deity Kamphaeng Phet Province clearly, and it is also a pattern that has been used repeatedly in the elements of the goddess of the woman in large numbers. To be contemporary Is currently popular And can also clearly reflect the elaboration of Thai art The stories of the deity are closely linked to the jewelry form.

The satisfaction evaluation results reflect the beauty under the inspiration of the feminine dress. Kamphaeng Phet Province By people or tourists in Kamphaeng Phet Province, it was found that the number of respondents was 71 women, 71 percent of the population and 29 percent of males, 29 percent of the respondents, most of them aged 31-40 years. Representing 42 percent, followed by age 41-50 years or more, 31 people, representing 31 percent, followed by age 21-30 years, 17 people, representing 17 percent, followed by age 51 years and over 10 people Accounted for 10 percent and the lowest under 20 years of age, number 0 people, representing 0 percent of the majority of respondents At the bachelor's degree level, 93 people accounted for 93 percent, followed by the level of education lower than the bachelor's degree, accounting for 5 percent, followed by the master's degree number 2, accounting for 2 percent and less. The highest number is higher than the master's degree 0 people, representing 0 percent of the respondents. Average monthly income of 15,000 - 20,000 baht, or more, 70 people, representing 70 percent, followed by 20,000 baht and more, 21 people or 21 percent, followed by 10,000 - 15,000 baht, 9 people, representing 9 percent. Overall, the satisfaction was at a high level (= 4.14), with the standard deviation (SD = 0.62). Is the jewelry aspect that represents the identity and concept of local culture Kamphaeng Phet Province Satisfaction was at the highest level (= 4.73), standard deviation (S.D. = 0.45) and the least. Is the functional aspect Use of jewelry They were satisfied at a high level (= 3.76), standard deviation (S.D. = 0.61) in terms of creative jewelry designs. There is a high level of satisfaction. The jewelry is beautiful There is a high level of satisfaction. Usefulness Use of jewelry There is a high level of satisfaction. Material suitability Used in jewelry works There is a high level of satisfaction. Suitability for actual production and distribution There is a high level of satisfaction. The jewelry side represents the identity and concept of local culture. Kamphaeng Phet Province Are satisfied at the highest level This research is useful in the study of the removal of identity from cultural heritage. To jewelry design As a guideline for the creation of various jewelry works to connect with the valuable cultures of different areas.

Keywords: decoration / Design/ Goddess / Kamphaeng Phet

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศในอันดับต้นๆ มาอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีความแข็งแกร่งและปรับตัวยืดหยุ่นฝ่าฟันนานาอุปสรรคและความท้าทายจากปัจจัยรอบด้านโดยเฉพาะคลื่นลมทางเศรษฐกิจจากทุกทิศทาง

เทวสตรี อาจจะเป็นพระลักษมี ศักติของพระนารายณ์ หรือ พระอุมา ศักติของพระอิศวร ลักษณะเครื่องทรง มีกรองศอที่มีพวงอุบะสั้นๆ ห้อยประดับโดยรอบ ผ้าทรงได้รับวิวัฒนาการจากผ้าทรงเทวรูปสมัยสุโขทัย คือ ทรงผ้าสองชิ้น ชิ้นหนึ่งนุ่งรอบองค์คล้ายผ้าจีบ อีกชิ้นหนึ่งเป็นเครื่องประดับอยู่ข้าง ชายทั้งสองแหวกออกมามากกว่าเทวรูปสมัยสุโขทัย ทำให้เห็นผ้าชั้นใน ซึ่งมีลวดลายประดับชัดเจน เป็นศิลปะอยุธยา อายุสมัยพุทธศตวรรษที่21 ค้นพบที่วัดกรุสี่ห้อง วัดนอกเมืองกำแพง ซึ่งเทวสตรีจัดเป็นหนึ่งในเทวรูปในพิพิธภัณฑ์สถานอุทยานแห่งชาติจังหวัดกำแพงเพชรที่มีคุณค่าในด้านมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดกำแพงเพชรและยังไม่เป็นที่รู้จักของชาวจังหวัด

กำแพงเพชรอย่างแพร่หลายทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการผสมผสานนำเอามรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าเหล่านี้มาประยุกต์ในรูปแบบอื่นๆเพื่อเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าด้วยการออกแบบ

“เครื่องประดับ” เป็นสิ่งของที่ใช้เสริมเติมแต่งร่างกายเพิ่มเติมจากเสื้อผ้าที่สวมใส่ โดยมีส่วนช่วยเสริมให้รูปแบบการแต่งตัวเปลี่ยนไป ถึงแม้ว่าเสื้อผ้าที่สวมใส่จะเป็นชุดเดิม ก็สามารถสร้างความรู้สึกเปลี่ยนใหม่ได้เมื่อใช้เครื่องประดับหรือ อัญมณี นอกจากนี้ ในเรื่องความเชื่อและศาสนา เครื่องประดับยังถูกนำมาใช้เพื่อขับเน้นความสูงค่า ความศักดิ์สิทธิ์ เช่น พระเครื่อง ไม้กางเขน หรือประคำ ซึ่งเราอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ความหมายได้แก่ หนึ่ง การใช้งานทั่วไป คือเมื่อสวมใส่เครื่องประดับแล้ว จะสามารถสร้างความรู้สึกใหม่ขึ้น แม้ว่าจะสวมใส่เสื้อผ้าชุดเดิมก็ตาม และสอง การใช้งานในเชิงความเชื่อและศาสนา โดยใช้เครื่องประดับกับวัตถุ หรือรูปเคารพในทางศาสนา ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งสองความหมาย ต่างก็มีจุดร่วมคือ การใช้เครื่องประดับเสริมความโดดเด่นของวัตถุและผู้ครอบครองวัตถุ ซึ่งการจะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่า “ความงามของเครื่องประดับ” คือองค์ประกอบสำคัญ “ความงาม”นั้นไม่อาจถูกจำกัดด้วยวัสดุ ความพยายามสร้างสรรค์สิ่งใหม่คือการบุกเบิกของนักออกแบบและศิลปิน ซึ่งหากหัวใจของคนเรามองเห็น “ความงาม” ได้อย่างกว้างขวางไร้ขอบเขต แม้จะเป็นเพียงแค่แหวนกระดาษในมือเด็กน้อย ก็ย่อมเป็นเครื่องประดับที่มีความงามได้เช่นกัน

เครื่องประดับนั้น ประกอบด้วยอัญมณีและโลหะมีค่า เช่น ทองคำ เงิน ทองคำขาว ที่จะมาช่วยเสริมให้อัญมณีมีความโดดเด่น แต่หากมีเพียงสองอย่างนี้ เครื่องประดับทุกชิ้นก็คงจะไม่แตกต่าง การที่เครื่องประดับจะมีเอกลักษณ์ มีความงามที่หลากหลาย ตั้งแต่เรียบง่ายไปจนถึงพิสดารนั้น องค์ประกอบสำคัญก็คือ “การออกแบบเครื่องประดับ”

ในปัจจุบัน ถือว่าเครื่องประดับเป็นงานวิจิตรศิลป์ เป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพ มีความงดงามสมบูรณ์ อยู่ในตัวของมันเอง และในขณะเดียวกัน ก็เป็นสื่อสัญลักษณ์ของการแต่งงาน เป็นสัญลักษณ์ของการเกิด และชัยชนะในบางครั้ง ในขณะเดียวกันก็เป็นสัญลักษณ์ของความมั่นคงด้วย แม้จะได้มีการวิเคราะห์กันแล้วว่าประโยชน์ของเครื่องประดับ จะมีน้อยมากก็ตาม แต่ตราบใดที่คนมีสุนทรียภาพในจิตใจ ศิลปะเครื่องประดับก็จะยังคงอยู่ตลอดไป งานเครื่องประดับเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ ความคิดอันสร้างสรรค์อันทรงคุณค่าของนักออกแบบ การออกแบบจึงเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่ง ของการทำเครื่องประดับ ใครพอจะออกแบบและขยันจะนำสิ่งต่างๆ มาปะติดปะต่อเข้าด้วยกันก็จะสามารถที่จะสร้างสรรค์เครื่องประดับสำหรับตนเองขึ้นได้ ตามวิถีชีวิต เศรษฐกิจ และวิถีทางแฟชั่น ปัจจุบันได้ผลักดันให้เครื่องประดับประดาร่างกายให้มีราคาแพง เช่น เพชรนิลจินดาเริ่มลดความสำคัญลง จะยังคงหลงเหลืออยู่ในสังคมที่เห่อเหิม ฟุ้งเฟ้ออวดความมั่งมีต่อกัน การออกแบบเอง ได้สร้างสิ่งของขึ้นใช้เองเป็นความภาคภูมิใจ และงดงามอย่างมีเอกลักษณ์

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยมีจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการสืบสาน อนุรักษณ์ต่อยอดวัฒนธรรมในด้านของความเชื่อของคนไทย เพื่อให้เกิดรูปแบบเครื่องประดับร่วมสมัยในรูปแบบใหม่ด้วยลวดลายศิลปะปูนปั้นท่อนองค์เทวสตรี ก่อเกิดรูปแบบที่มีความงาม ทรงคุณค่า และสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์แบบร่วมสมัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ ที่พัฒนาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจด้านความงามของเครื่องประดับ ที่พัฒนาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กรอบแนวคิดของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2539 : 19) ด้านการออกแบบ มีดังนี้

1.1 รูปแบบที่สร้างสรรค์

1.2 มีความงดงามที่น่าสนใจ

1.3 สัมพันธ์กับการใช้สอย

1.4 เหมาะสมกับวัสดุ

1.5 สอดคล้องกับการผลิต

2. กรอบแนวคิดด้านงานศิลปะหัตกรรม (ชนัญชิดา ยุกติรัตน์, 2557 หน้า11) มีดังนี้

2.1 ด้านทักษะฝีมือและความประณีตสวยงาม

2.2 แสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มประชากร ของงานวิจัยเรื่องเครื่องประดับสะท้อนความงาม ภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ ที่พัฒนามาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านการออกแบบ

ประชากร

- ข้อมูลจากการศึกษาในภาคปฐมภูมิและทุติยภูมิเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง

- การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 15 ลวดลาย

ด้านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญของรูปแบบผลงาน

ประชากร

- ผู้เชี่ยวชาญหรือนักออกแบบ ที่มีองค์ความรู้ทางด้านของการออกแบบมีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

- นักออกแบบหรือผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อเมินความพึงพอใจด้านความงามของเครื่องประดับ ที่พัฒนามาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

ประเมินความพึงพอใจด้านผลงานการออกแบบ

ประชากร

- ประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง

- ประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ ที่พัฒนามาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

- แบบประเมินผลการการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 14 ลวดลาย
- แบบประเมินโดยนักออกแบบหรือผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านการออกแบบ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อประเมินความพึงพอใจด้านความงามของเครื่องประดับ ที่พัฒนามาจากแนวคิดรูปแบบเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

- แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อเป็นแนวทางของการออกแบบเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การสรุปและรวบรวมข้อมูล ที่จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยตลอดจนการลงพื้นที่สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินผลการการวิเคราะห์ การประเมินออกแบบร่าง แบบประเมินความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 4 หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (IOC) โดยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีความเที่ยงตรง มีประสิทธิภาพในการใช้ในงานวิจัยในขั้นตอนการลงพื้นที่ เพื่อเก็บข้อมูลเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบเครื่องประดับ โดยใช้ทฤษฎีทัศนธาตุทางศิลปะและองค์ประกอบทางการออกแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจมาจากลวดลายจากเครื่องแต่งกายของเทวสตรีของจังหวัดกำแพงเพชร นำมาออกแบบให้เกิดรูปผลงานใหม่โดยการออกแบบร่าง 2 มิติ จำนวน 10 ชุดผลงาน (20 รูปแบบ)

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ท่าน เพื่อคัดเลือกผลงานให้เหลือจำนวน 1 รูปแบบ (ประกอบไปด้วย 1 ชุดผลงานประกอบไปด้วย สร้อยคอ และต่างหู)

ผู้เชี่ยวชาญ หรือรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน

ดร.ธนกฤต ใจสุดา อาจารย์ประจำหลักสูตรการออกแบบทัศนศิลป์วิชาเอกการออกแบบเครื่องประดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณปฐมาภรณ์ จริยวิทยานนท์ นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ จังหวัดกำแพงเพชร

คุณอนุ ติ้วทอง เจ้าของกิจการร้านเพชรพลอยเจมส์ กำแพงเพชร

ผศ. ชัญญา อุดมประมวล อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราฎร์ธานี

คุณศิริมนต์ โชคชัย เจ้าของกิจการศูนย์หัตถกรรมเครื่องเงิน อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงผลงานการออกแบบเครื่องประดับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 8 สร้างผลิตภัณฑ์เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร (ต้นแบบ) จำนวน 1 ชุดผลงาน ประกอบด้วย สร้อยคอ 1 เส้น และต่างหู 1 คู่

ขั้นตอนที่ 9 ประเมินความพึงพอใจของเครื่องประดับโดยผู้วิจัยจะทำการประเมินความพึงพอใจ

- แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 10 วิเคราะห์ผล และสรุปผลการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการศึกษา และวิเคราะห์สรุปผลโดยใช้ตารางเปรียบเทียบโดยการหาค่าเฉลี่ย $\overline{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และบรรยายในลักษณะความเรียง เพื่อให้ได้มาซึ่งการรายงานและการอภิปรายผล

ขั้นตอนที่ 11 รายงานและการอภิปรายผล เพื่อการนำเสนอผลงานการออกแบบ และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบสำรวจความคิดเห็น มาทำการวิเคราะห์ซึ่งมีการแบ่งส่วนขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การสรุปผลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์สรุปผลโดยใช้การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ถึงประเด็นปัญหา และความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต โดยวิเคราะห์ในรูปแบบของความเรียง

2. การสรุปผลที่ได้จากแบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้เครื่องประดับสะท้อความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีทัศนะธาตุทางศิลปะและองค์ประกอบทางการออกแบบ สรุปผลการวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียง

3. การสรุปผลการสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามและวิเคราะห์สรุปผลโดยใช้ตารางเปรียบเทียบโดยการหาค่าเฉลี่ย $\overline{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และบรรยายในลักษณะความเรียง แปลผลโดยการบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้หลักทางสถิติแบบคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลโดยการบรรยาย การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินนั้นอาจจะใช้คะแนนเฉลี่ยความคิดแต่ละช่วง เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลโครงการ จากการใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาและสังเกตลวดลายบนเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งหมด 15 ลวดลาย เพื่อสังเคราะห์เป็นลวดลายในการประยุกต์ และพัฒนาเป็นเครื่องประดับ สร้อย และ ต่างหู ดังนี้

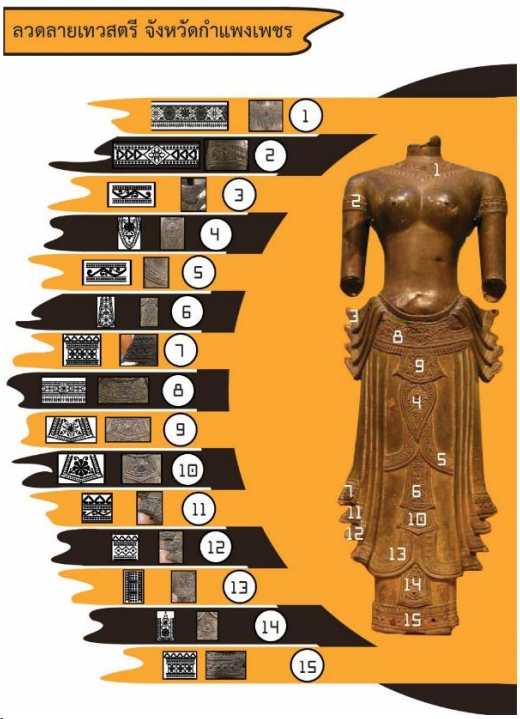

ภาพที่ 1 แสดงผลการจำแนกลวดลายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับ	รูปภาพ	ลวดลายแบบเรขศิลป์
1		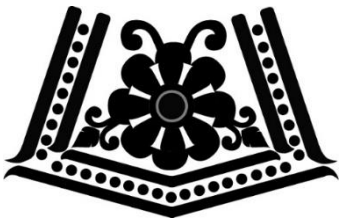
2		
3		

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

4		
5		
6		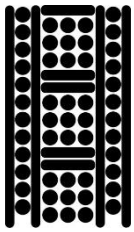
7		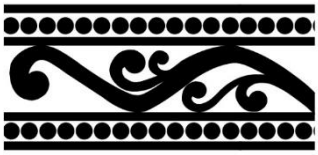
8		
9		

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

10		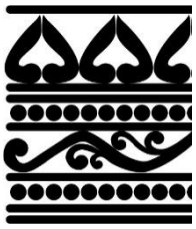
11		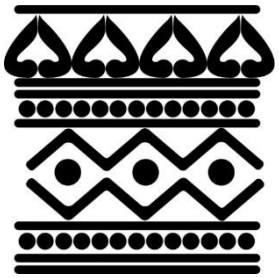
12		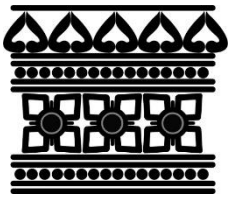
13		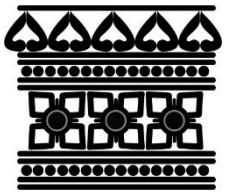
14		
15		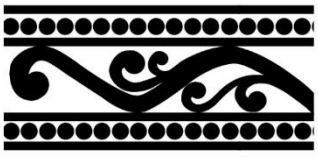

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลวดลายเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ลวดลายที่ปรากฏบนเทวรูปเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร มีลวดลายที่เป็นที่ประจักษ์ชัดทั้งหมด 15 ลวดลาย จากส่วนของสรีระร่างกายต่างๆที่ปรากฏ อันได้แก่ ลวดลายจากกรองคอ ลวดลายจากรัดแขน และลวดลายจากกระโปรงผ้าชิ่น

ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการถอดอัตลักษณ์ลวดลายที่เป็นที่ประจักษ์และโดดเด่น เพื่อใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ จากลวดลายของเครื่องแต่งกายที่มีสลักซ้ำอย่างต่อเนื่อง จากทฤษฎี “การซ้ำ” ของ (*นพวรรณ* วรรณศิริ, 2540 หน้า 173–178) และมีความโดดเด่น ดังนี้

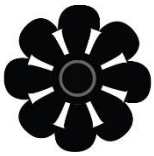

ภาพที่ 2 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 1
บนเทวสตรีในตำแหน่งกรองคอ และกระโปรงผ้าชิ่น

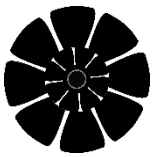

ภาพที่ 3 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 2
บนเทวสตรีในตำแหน่งกระโปรงผ้าชิ่น

ภาพที่ 4 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 3
บนเทวสตรีในตำแหน่งกรองคอ เข็มขัด และกระโปรงผ้าชิ่น

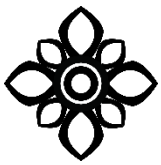

ภาพที่ 5 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 4
บนเทวสตรีในตำแหน่งกรองคอ และรัดแขน

ภาพที่ 6 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 5
บนเทวสตรีในตำแหน่งกรองแขน และกระโปรงผ้าชิ่น

ภาพที่ 7 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 6
บนเทวสตรีในตำแหน่งกระโปรงผ้าชิ่น

ภาพที่ 8 ลวดลายที่มีการสลักซ้ำต่อเนื่อง
ลวดลายที่ 7
บนเทวสตรีในตำแหน่งกระโปรงผ้าชิ่น

จากภาพที่ 2 – 8 จากการสังเกต ผู้วิจัยพบลวดลายที่มีการซ้ำและเห็นเป็นประจักษ์ทั้งหมด 7 ลวดลาย อันได้แก่ ลวดลายที่ 1 – 7 ซึ่งประกอบไปด้วยลวดลาย ที่ใช้ในการออกแบบ เป็นลักษณะของลวดลายที่คล้ายคลึงกับดอกไม้ อันได้แก่ลวดลายที่ 1 2 3 4 และ6 และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งลักษณะคล้ายใบโพธิ์ อันได้แก่ ลวดลาย 6 และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งแบบเครือเถา อันได้แก่ ลวดลาย 8 ซึ่งทุกลวดลายที่ความไกล้เคียงและคล้ายคลึงกับการได้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติ

จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้นำลวดลายหมายเลข 1 – 7 มาจัดองค์ประกอบเพื่อออกแบบเครื่องประดับประเภท สร้อย และ ต่างหู จำนวน 10 ชุด ดังนี้

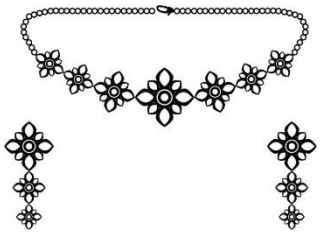

ภาพที่ 9 เครื่องประดับชุดที่ 1
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

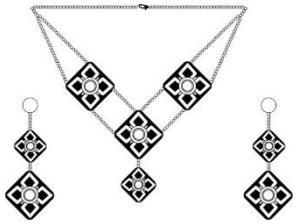

ภาพที่ 10 เครื่องประดับชุดที่ 2
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

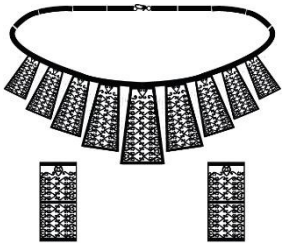

ภาพที่ 11 เครื่องประดับชุดที่ 3
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

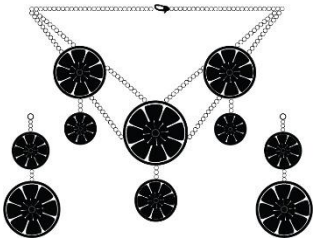

ภาพที่ 12 เครื่องประดับชุดที่ 4
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 13 เครื่องประดับชุดที่ 5
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 14 เครื่องประดับชุดที่ 6
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

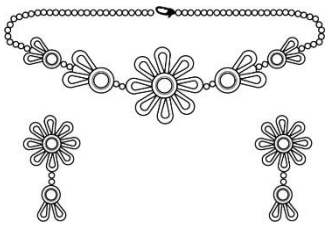

ภาพที่ 15 เครื่องประดับชุดที่ 7
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 16 เครื่องประดับชุดที่ 8
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 17 เครื่องประดับชุดที่ 9
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 18 เครื่องประดับชุดที่ 10
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปการออกแบบโดยนักออกแบบหรือผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านการออกแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ท่าน

อาจารย์ธนกฤต ใจสุดา อาจารย์ประจำหลักสูตรการออกแบบทัศนศิลป์ วิชาเอกการออกแบบเครื่องประดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณปฐมาภรณ์ จริยวิทยานนท์ นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ จังหวัดกำแพงเพชร

คุณอนุ ติ้วทอง เจ้าของกิจการร้านเพชรพลอยเจมส์ กำแพงเพชร/ช่างทำ

อาจารย์จอมจรัญ มะโนปัน อาจารย์ประจำหลักสูตรภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คุณศิริมนต์ โชคชัย เจ้าของกิจการศูนย์หัตถกรรมเครื่องเงิน อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบเครื่องประดับเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

จากการวิเคราะห์รูปแบบทั้งหมดของรูปแบบเครื่องประดับเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร โดยสัมภาษณ์ถึงรายละเอียด เพื่อการออกแบบเครื่องประดับสะท้อนความงาม ภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร โดยยึดจากความสวยงามและความเป็นไปได้ในการผลิต ประกอบการออกแบบเพื่อการผลิตเครื่องประดับสะท้อนความงาม ภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร มีผลการสังเกตดังนี้

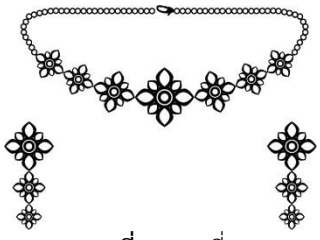

ภาพที่ 19 ชุดที่ 1
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

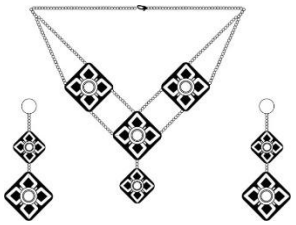

ภาพที่ 20 ชุดที่ 2
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

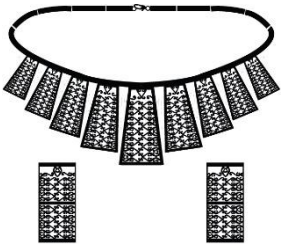

ภาพที่ 21 ชุดที่ 3
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

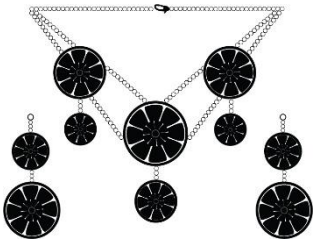

ภาพที่ 22 ชุดที่ 4
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 23 ชุดที่ 5
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 24 ชุดที่ 6
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

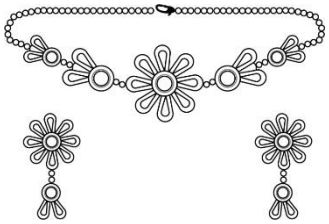

ภาพที่ 25 ชุดที่ 7
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

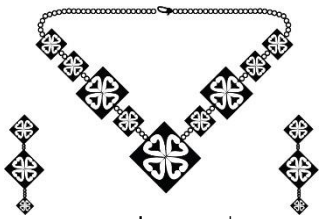

ภาพที่ 26 ชุดที่ 8
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 27 ชุดที่ 9
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ภาพที่ 28 ชุดที่ 10
ชุดเครื่องประดับจากแรงบันดาลใจลวดลายเทวสตรี

ผลจากการสัมภาษณ์เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เครื่องประดับแรงบันดาลใจจากเทวสตรี ชุดที่ 2 มีความเหมาะสมที่สุด ตามกรอบแนวคิดในการออกแบบ ได้แก่ ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ ด้านความสวยงาม ด้านประโยชน์การใช้สอย ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ด้านการผลิตจำหน่าย และด้านอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม ซึ่งมีความเหมาะสมในทุกๆด้าน เมื่อเทียบกับเครื่องประดับรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจยังไม่สามารถสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ได้ชัดเจน อีกทั้งยังเป็นลวดลายที่มีการใช้ซ้ำในองค์ประกอบของเทวสตรีเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น รูปแบบของลวดลายยังสามารถต่อยอดให้มีความร่วมสมัย เป็นปัจจุบันนิยม และยังสามารถสะท้อนถึงความวิจิตร บรรจง ของศิลปะความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน มีการเชื่อมโยงเรื่องราวของเทวสตรีสู่รูปแบบเครื่องประดับอย่างสอดคล้อง

ผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบที่ 2 ของเครื่องประดับ เพื่อนำมาทำการออกแบบเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีต่อเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร

ในการวิจัยเรื่องเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจประชาชนหรือนักท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ณ ห้องสรรพสินค้าโรบินสันไลฟ์สไตล์ กำแพงเพชร จำนวน 100 คน ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพประชาชนหรือนักท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีต่อเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร

รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	**จำนวน N=100**	**ร้อยละ**
1. เพศ		
ชาย	29	29.00
หญิง	71	71.00
รวม	100	100.00

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพประชาชนหรือนักท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีต่อเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน N=100	ร้อยละ
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0.00
21 -30 ปี	17	17.00
31 - 40 ปี	42	42.00
41 - 50 ปี	31	31.00
51 ปี ขึ้นไป	10	10.00
รวม	100	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	5.00
ปริญญาตรี	93	93.00
ปริญญาโท	2	2.00
สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
รวม	100	100.00
1.รายได้/เดือน (บาท)		
ต่ำกว่า 10,000	0	0.00
10,000 – 15,000	9	9.00
15,000-20,000	70	70.00
20,000 ขึ้นไป	21	21.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพประชาชนหรือนักท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีต่อเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 71 และเพศชายน้อยกว่า จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาอายุ 41 - 50 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17 รองลงมาอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และน้อยสุดอายุ ต่ำกว่า20 ปี จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93 รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยสุด สูงกว่าปริญญาโท จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 - 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 รองลงมา 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และน้อยสุด ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภค (N=100)		
		$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์	4.21	0.64	มาก
2	เครื่องประดับมีความสวยงาม	3.88	0.64	มาก
3	ด้านประโยชน์การใช้สอย การใช้งานเครื่องประดับ	3.76	0.61	มาก
4	ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ที่ใช้ในผลงานเครื่องประดับ	4.16	0.51	มาก
5	ความเหมาะสมต่อการผลิตและจำหน่ายจริง	4.12	0.33	มาก
6	เครื่องประดับแสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	4.73	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์	**4.14**	**0.53**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.14) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.62) ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.21) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.64) ด้านเครื่องประดับมีความสวยงาม มีความพึงพอใจระดับมาก ($\overline{X}$ =3.88) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.64) ด้านประโยชน์การใช้สอย การใช้งานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.76) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.61) ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ที่ใช้ในผลงานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.16) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.51) ด้านความเหมาะสมต่อการผลิตและจำหน่ายจริง มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.12) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.33) ด้านเครื่องประดับแสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.73) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.45)

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลงานวิจัยเรื่องเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้วิจัยพบลวดลายที่มีการซ้ำและเห็นเป็นประจักษ์ทั้งหมด 7 ลวดลาย อันได้แก่ ลวดลายที่ 1 – 7 ซึ่งประกอบไปด้วยลวดลาย ที่ใช้ในการออกแบบ เป็นลักษณะของลวดลายที่คล้ายคลึงกับดอกไม้ อันได้แก่ลวดลายที่ 1 2 3 4 และ6 และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งลักษณะคล้ายใบโพธิ์ อันได้แก่ ลวดลาย 6 และลวดลายที่ใช้เป็นลักษณะส่วนประกอบในการตกแต่งแบบเครือเถา อันได้แก่ ลวดลาย 8 ซึ่งทุกลวดลายที่ความไกล้เคียงและคล้ายคลึงกับการได้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติ สอดคล้องกับ (ทรงพันธุ์ จันทร์ทอง, 2552) ในการวิจัยเรื่อง ศิลปหัตถกรรมเครื่องถมนครเพื่อประยุกต์สู่การออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งกล่าวว่า การออกแบบเครื่องประดับจะต้องสอดคล้องกับความพึงพอใจของลูกค้า และอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรม

ผลจากการสัมภาษณ์เครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรีจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เครื่องประดับแรงบันดาลใจจากเทวสตรี ชุดที่ 2 มีความเหมาะสมที่สุด ตามกรอบแนวคิดในการออกแบบ ได้แก่ ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ซึ่งมีความสอดคล้องกับมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัด ด้านความสวยงามที่สามารถจัดองค์ประกอบได้เหมาะสมสวยงามเมื่อเทียบกับรูปแบบอื่น ๆ ด้านประโยชน์การใช้สอย ที่สอดรับกับการใช้งานได้จริงของเครื่องประดับมากกว่าเมื่อเทียบกับรูปแบบอื่น ๆ ด้านความเหมาะสมของวัสดุ เนื่องจากใช้วัสดุและเทคนิคจากกลุ่มชาติพันธ์ภายในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีทักษะอาชีพด้านเครื่องเงินอยู่แล้ว ด้านการผลิตและจำหน่าย ซึ่งสังเกตได้จากขนาดของชิ้นงานที่ไม่ใหญ่มากจนเกินไปในการผลิตและสอดรับกับกลุ่มเป้าหมาย และด้านอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม ที่สามารถผสมผสานมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดกำแพงเพชรในรูปแบบเทวสตรีกับเครื่องประดับ ซึ่งมีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน เมื่อเทียบกับเครื่องประดับรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจยังไม่สามารถสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร ได้ชัดเจน อีกทั้งยังเป็นลวดลายที่มีการใช้ซ้ำในองค์ประกอบของเทวสตรีเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น รูปแบบของลวดลายยังสามารถต่อยอดให้มีความร่วมสมัย เป็นปัจจุบันนิยม และยังสามารถสะท้อนถึงความวิจิตร บรรจง ของศิลปะความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน มีการเชื่อมโยงเรื่องราวของเทวสตรีสู่รูปแบบเครื่องประดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (ปานฉัตท อินทรคง, 2553) ได้กล่าวในการวิจัยเรื่อง เครื่องประดับเงินเอกลักษณล้านนา : การพัฒนาผลิตภัณฑเชิงพาณิชย์ ในการออกแบบลวดลายให้สอดคล้องกับแรงบันดาลใจจากเอกลักษณ์ล้านนา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดได้

แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องประดับสะท้อนความงามภายใต้แรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายเทวสตรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยประชาชนหรือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านรูปแบบเครื่องประดับที่สร้างสรรค์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านเครื่องประดับมีความสวยงามมีความพึงพอใจระดับมาก ด้านประโยชน์การใช้สอย การใช้งานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเหมาะสมของวัสดุ ที่ใช้ในผลงานเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านความเหมาะสมต่อการผลิตและจำหน่ายจริง มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านเครื่องประดับแสดงให้ถึงอัตลักษณ์ แนวคิด ของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ (วรางคนางค วรรณตุง และ นิรัช สุดสังข, 2554) ในการสร้างเครื่องประดับโดยการเชื่อมโยงประเด็น กรอบแนวคิดต่าง ๆ ให้เหมาะสม โดยจากการประเมินความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

รูปแบบลวดลายบนเครื่องประดับ เป็นลวดลายบนรูปปั้นเทวสตรีของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งลวดลายบนเทวสตรีอาจเปลี่ยนแปลงไปตามอัตลักษณ์ หรือแตกต่างกันไป เพราะรูปปั้นเทวสตรีมีการค้นพบอยู่หลายสถานณ์ที่ และหลายจังหวัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการออกแบบเป็นลักษณะของเครื่องประดับรูปแบบอื่น ๆ เช่น แหวน กำไล เข็มกลัด เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ชนัญชิดา ยุกติรัตน์. (2557). แนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม. กรุงเทพฯ : กวิภัส โอเอ จำกัด

ทรงพันธุ์ จันทร์ทอง. (2552). **“ศิลปหัตถกรรมเครื่องถมนครเพื่อประยุกต์สู่การออกแบบเครื่องประดับ”** สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะอุตสหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นพวรรณ วรรณศิริ. (2540). มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปานฉัตท อินทรคง. (2553). **“เครื่องประดับเงินเอกลักษณ์ล้านนา : การพัฒนาผลิตภัณฑเชิงพาณิชย์”** ปรัชญาดุฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรางคนางค วรรณตุง และ นิรัช สุดสังข์. (2554). **“การพัฒนารูปแบบเครื่องประดับเงินจากอัตลักษณชาวเขา เผาลีซอ (ลีซู) หมูบานศรีดงเย็น อำเภอแมแตง จังหวัดเชียงใหม่”** วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปตยกรรมศาสตร มหาวิทยาลัยนเรศวร. 1 (2) : ตุลาคม 2553-มีนาคม 2554

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). ศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์